Eva Kunovská

Habilitačné konanie Mgr. Dominiky Dinušovej, PhD.

Dňa 26. 10. 2022 sa na Akadémii Policajného zboru v Bratislave uskutočnilo habilitačné konanie Mgr. Dominiky Dinušovej, PhD., ktorá pôsobí na pozícii odborného asistenta na Katedre spoločenských vied Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

Predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., otvorila habilitačné konanie, privítala členov habilitačnej komisie: prof. PhDr. Zlaticu Plašienkovú, PhD., a prof. PhDr. Svetozára Krna, PhD., oponentov: prof. RNDr. Jaroslava Holomka, CSc., prof. PhDr. Jozefa Lysého, CSc., a prof. Ing. Miroslava Lisoňa, PhD., členov vedeckej rady a hostí. Konštatovala, že je naplnená požiadavka § 1 ods. 9 a 13 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 Z. z. o kvóre členov habilitačnej komisie, oponentov a najmenej piatich členov vedeckej rady. Habilitantka predložením všetkých dokumentov potrebných k habilitácii splnila zákonom stanovenú podmienku. Predsedníčka habilitačnej komisie oboznámila prítomných s profesijným životopisom habilitantky. Potom ju požiadala, aby predniesla habilitačnú prednášku.

Habilitantka excelentne odprezentovala svoju habilitačnú prednášku na tému „Dynamika vzťahu morálky a práva v perspektívach policajnej etiky.“ Potom predsedníčka habilitačnej komisie vyzvala habilitantku, aby zúčastneným priblížila cieľ a predmet skúmania svojej habilitačnej práce.

Následne predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., požiadala oponentov o prednesenie oponentských posudkov na habilitačnú prácu habilitantky.

Prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc., konštatoval, že skúmanie dôveryhodnosti je nesporne veľmi aktuálna téma. Akadémia Policajného zboru v Bratislave venuje tejto téme systematickú pozornosť. Bolo tu zhromaždených množstvo empirického materiálu a odpublikovaných množstvo výstupov v podobe výskumných správ, článkov a monografií. Cieľom habilitačnej práce bolo postihnúť filozofické a etické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru. Ako čiastkové ciele si autorka stanovila vymedzenie samotného pojmu „dôveryhodnosť Policajného zboru“, špecifikáciu významu policajnej etiky pri budovaní dôveryhodnosti Policajného zboru a identifikovanie stratégií implementácie policajno-etických štandardov pri formovaní dôveryhodnosti Policajného zboru.

Autorka sa zaoberá predovšetkým funkciami filozofie a etiky pri skúmaní bezpečnostnej problematiky. Veľmi podrobne a logicky vymedzuje poznávaciu, metodologickú a kultivačnú funkciu filozofie v bezpečnostných vedách. Dochádza k záveru, že vzťah dôvery v políciu je ovplyvnený jednak vnútornými aspektmi policajnej organizácie, ale tiež vonkajšími spoločenskými aspektmi. Vymedzuje oblasť, do ktorej by mal Policajný zbor smerovať svoje opatrenia, ak chce zvýšiť dôveryhodnosť. Zdôrazňuje tiež dôležitú skutočnosť, že dôveryhodnosť Policajného zboru nezávisí len od samotného Policajného zboru, ale je súčasťou dôveryhodnosti ďalších orgánov verejnej správy, napr. vlády, súdov, prokuratúry a pod. a nemožno ju posudzovať oddelene od tohto širšieho spoločenského prostredia.

Autorka skúmala etický kódex predovšetkým ako nástroj zvyšovania dôveryhodnosti Policajného zboru. Vychádzala pritom z výsledkov analýzy etických kódexov polície vo vybraných európskych štátoch. Formuluje nielen hodnotové východiská stratégie budovania dôveryhodnosti Policajného zboru v pôsobnosti policajnej etiky, ale osobitnú

pozornosť venuje modelom komunikácie polície s verejnosťou, ktoré sa využívajú v tejto oblasti v zahraničí.

V závere práce autorka vyhodnocuje splnenie cieľov práce, formuluje závery a odporúčania pre ďalšie skúmanie dôveryhodnosti Policajného zboru.

V závere svojho posudku prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc., konštatoval, že Mgr. Dominika Dinušová, PhD., vo svojej práci preukázala rozsiahle odborné znalosti riešenej témy, schopnosť kvalifikovane využívať vedecké metódy, ako aj prinášať nové, originálne poznatky. Preukázala tiež schopnosť tvorivo riešiť teoreticky náročné problémy. Oponovaná práca spĺňa požiadavky na habilitačnú prácu.

Prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc., odporučil, aby bol Mgr. Dominike Dinušovej, PhD., na základe predloženej habilitačnej práce a po jej úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul „docent“ v odbore bezpečnostné vedy.

Otázky pre habilitantku:

1. Ktoré objektívne charakteristiky Policajného zboru a jeho príslušníkov považujete za rozhodujúce pre budovanie dôveryhodnosti Policajného zboru?
2. Akú úlohu podľa Vás má PR marketing pri budovaní dôveryhodnosti Policajného zboru? Má verejnosť dostatok relevantných informácií o Policajnom zbore a jeho fungovaní? Neznižujú dôveryhodnosť Policajného zboru tiež nedostatky a pochybenia v tejto oblasti?

Prof. PhDr. Jozef Lysý, CSc., ocenil poctivé úsilie Mgr. Dominiky Dinušovej, PhD., pri riešení filozofických a etických otázok dôveryhodnosti Policajného zboru a ponuku serióznych výsledkov svojho výskumu. Predkladaná habilitačná práca nadväzuje na výskum realizovaný v rámci vedeckovýskumnej úlohy na Akadémii Policajného zboru v Bratislave „Teoretické východiská skúmania dôveryhodnosti Policajného zboru, ktorý habilitantka viedla počas uplynulých rokov, pričom sa venuje vybraným stránkam skúmaného problému. Vymedzuje miesto a úlohu filozofie v bezpečnostných vedách. Poukázala na podstatu poznávacej a metodologickej funkcie v bezpečnostných vedách. Filozofia dnes vystupuje ako samostatná disciplína bezpečnostných vied. Podľa autorky je *„Dôvera užší pojem, ktorý možno subsumovať pod pojem legitimita polície v modernej demokratickej spoločnosti. Pojem dôvera vyjadruje vzťah medzi policajnou organizáciou a občianskou spoločnosťou založený na viere v spoľahlivé plnenie spoločenských funkcií tejto inštitúcie spočívajúcich v zachovaní bezpečnosti a spoločenského poriadku. Policajná organizácia, ktorá spoľahlivo plní uvedené funkcie je dôveryhodnou. Dôveryhodnosť Policajného zboru preto označuje kvalitu policajnej organizácie, ktorá je občianskou spoločnosťou vnímaná ako spoľahlivá.“*

Mgr. Dominika Dinušová, PhD., vo svojej práci aplikuje dialektický prístup na skúmanie dôveryhodnosti Policajného zboru. Na základe tohto prístupu identifikuje štyri skupiny faktorov, ktoré ovplyvňujú dôveryhodnosť Policajného zboru (spoločenské faktory, spoločenské faktory priamo determinujúce činnosť Policajného zboru, inštitucionálne faktory a individuálne faktory) a vyvodzuje záver, že dlhodobo nízka dôveryhodnosť Policajného zboru v Slovenskej republike nie je výlučným odzrkadlením práce policajtov, ale aj výsledkom politického, ekonomického vývoja spoločnosti a historicko-spoločensky podmienenej situácie občanov, samozrejme, neopomínajúc ani individuálny rozmer činnosti policajta a jeho potenciálu obraz o Policajnom zbore ovplyvňovať.

Aspekt dôveryhodnosti Policajného zboru je zakotvený v základných etických dokumentoch policajného povolania. Zapracovanie tohto atribútu autorka porovnávala vo vybraných policajných kódexoch členských štátov Európskej únie. Všímala si spoločné a odlišné prvky, pričom sledovala najmä normy, ktoré sú v týchto dokumentoch zakotvené

ako požiadavky priamo stimulujúce zvyšovanie dôveryhodnosti Policajného zboru. Autorka spracovanú problematiku nevníma izolovane od ostatných spoločenských problémov a javov, ale ako súčasť mozaiky spoločnosti 21. storočia. Neopomína aspekt nízkej dôvery občanov v sociálne inštitúcie, nové riziká a spoločenské hrozby globálneho charakteru. Napokon kladie otázku, či nie je požiadavka na dôveru k sociálnym inštitúciám v protirečení k neistote, ktorú prináša súčasnosť.

Predkladaná habilitačná práca je interdisciplinárnym pojednaním o aktuálnom probléme bezpečnostnej teórie a praxe. Interdisciplinarita práce korešponduje s odbornou profiláciou autorky, ktorá sa venuje bezpečnostným vedám, policajnej etike, ale tiež otázkam sociálnej a politickej filozofie a dejinám filozofie.

Podľa názoru prof. PhDr. Jozefa Lysého, CSc., pedagogická, vedeckovýskumná, ale aj organizačná činnosť habilitantky nepochybne prispieva k formovaniu náročného akademického prostredia s prienikmi do stredoeurópskeho kontextu. Na základe všetkých predložených podkladov a dosiahnutých výsledkov v oblasti vedeckovýskumnej aj pedagogickej prof. PhDr. JozefaLysý, CSc., odporučil po úspešnej obhajobe vymenovať Mgr. Dominiku Dinušovú, PhD., za docentku v odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Prof. Ing. Miroslav Lisoň, PhD., zdôraznil, že habilitačná práca je spracovaná na veľmi dobrej úrovni. Osobitne ocenil autorkino rešpektovanie toho, čo chce a čo má potenciálnemu čitateľovi povedať. Habilitačnou prácou ponúka nové poznanie, ku ktorému dospela analýzou a analogickým výkladom už spracovaného poznania.

Podľa prof. Ing. Miroslava Lisoňa, PhD., je habilitačná práca napísaná účelovo, cieľavedome, logicky, zrozumiteľne odborným a vedeckým jazykom. Autorka vo svojej interpretácii rešpektuje konštruktívnu následnosť, všeobecnosť a objektivitu. Preukazuje, že je schopná spracovať zvolený odborný problém s medziodborovým prístupom a predkladá relevantné závery. Prínos posudzovanej habilitačnej práce pre konštituovanie bezpečnostných vied a vzdelávanie poslucháčov vysokých škôl je zrejmý. V daných súvislostiach autorka na základe vlastného doterajšieho výskumu s využitím vedeckého odborového potenciálu prináša zásadné poznatky a teoretické východiská. Vypracovaním habilitačnej práce preukázala požadované odborné teoretické a praktické znalosti, ako aj schopnosť tvorivo využívať vedecké metódy práce.

Prof. Ing. Miroslav Lisoň, PhD., v závere svojho posudku odporučil, aby bol po úspešnej obhajobe habilitačnej práce habilitantke priznaný vedecko-pedagogický titul docent v odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Otázky pre habilitantku:

1. Akceptovali príslušníci Policajného zboru Vami vymedzené teoretické odporúčania pri spracovaní etického kódexu príslušníka Policajného zboru?
2. Je akceptovaný etický kódex pri plnení úloh príslušníkmi Policajného zboru?

Predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., následne požiadala habilitantku, aby zaujala stanovisko k predneseným oponentským posudkom. Habilitantka poďakovala oponentom za vypracovanie posudkov. Postupne zodpovedala na ich otázky, ktoré formulovali vo svojich posudkoch.

Potom predsedníčka habilitačnej komisie Dr. h. c. prof. JUDr. Lucia Kurilovská, PhD., oznámila, že jej boli doručené pozitívne ohlasy k habilitačnému konaniu od: PhDr. Petra Nesvadbu, CSc., z Policejní akademie České republiky Praha, od PhDr. Pavla Kršáka z vydavateľstva VEDA Slovenskej akadémie vied, Ing. Mgr. Martina Brabca, PhD., z Filosofického ústavu Akademie věd České republiky a doc. Mgr. Richarda Sťahela, PhD. z Filozofického inštitútu Slovenskej akadémie vied.

V ďalšej časti habilitačného konania nasledovala rozprava k habilitačnej práci, do ktorej sa zapojili: prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD., prof. RNDr. Jaroslav Holomek, CSc., a doc. Karol Murdza, CSc., ktorý je vedúcim katedry spoločenských vied, na ktorej habilitantka pôsobí. Podľa neho je Mgr. Dominika Dinušová, PhD., plnohodnotnou vysokoškolskou pedagogičkou s obrovským pedagogickým optimizmom. Má schopnosť tvorivo a kriticky myslieť. Prináša nové poznatky zo zahraničných sústredení. Jednoznačne je obrovským prínosom pre akadémiu.

Po obsažných odpovediach habilitantky predsedníčka habilitačnej komisie na základe reakcií účastníkov rozpravy konštatovala, že habilitantka postačujúco reagovala na všetky otázky a problémy, ktoré z rozpravy vyplynuli.

Predsedníčka habilitačnej komisie ukončila verejné rokovanie. Rokovanie ďalej pokračovalo svojou neverejnou časťou. Habilitačná komisia ocenila najmä vysokú aktuálnosť, teoretickú úroveň, vhodnú obsahovú štruktúru a metodické stvárnenie habilitačnej prednášky. Pozitívne hodnotila jej ucelenosť a postupnosť riešených problémov, ich zrozumiteľné a presvedčivé objasnenie.

V rozprave k obhajobe habilitačnej práce oponenti opätovne ocenili pôvodnosť, vysokú teoretickú hodnotu a pragmatický význam habilitačnej práce. Členovia habilitačnej komisie sa pozitívne vyjadrili k odbornej erudícii habilitantky, jej spôsobilosti pohotovo a správne reagovať na otázky v rozprave k habilitačnej práci.

Záverom neverejného rokovania habilitačnej komisie a oponentov bolo poverenie predsedníčky habilitačnej komisie predniesť výsledky rokovania pred Vedeckou radou Akadémie Policajného zboru v Bratislave s odporúčaním udeliť Mgr. Dominike Dinušovej, PhD., vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 9205V00 Bezpečnostné vedy.

Ing. Eva Kunovská
Oddelenie vedy a vedeckých projektov
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: eva.kunovska@minv.sk